

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINACIJA

Nacrt

P.Z. br. _____

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA
DOHODAK S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, studeni 2012.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 85/10 - pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE NJEGOVA DONOŠENJA

a) Ocjena stanja

Zakonom o porezu na dohodak („Narodne novine“, br. 177/04, 73/08, 80/10, 114/11 i 22/12; dalje u tekstu Zakon), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2005. propisani su: porezni obveznik, izvori oporezivog dohotka, porezna oslobođenja, olakšice i poticaji, porezna osnovica, porezne stope, način utvrđivanja dohotka i plaćanja poreza na dohodak te predujmova poreza na dohodak i drugo. Zakon je do sada imao četiri izmjene te je Zakonom o izmjeni Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 73/08) od 1. srpnja 2008. povećan iznos osnovnog osobnog odbitka sa 1.600,00 kuna na 1.800,00 kuna, te osobni odbitak umirovljenika sa 3.000,00 kuna na 3.200,00 kuna, a Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, broj 80/10) od 1. srpnja 2010. promijenjene su porezne stope i porezni razredi, ukinute su određene porezne olakšice, uvedene su olakšice za uplaćene premije dobrovoljnog mirovinskog osiguranja, uvedene su nove odredbe u svezi podnošenja godišnje porezne prijave i konačnog obračuna i drugo. Tim su izmjenama uvedene 3 nove stope poreza na dohodak od 12%, 25% i 40%. Zadnjim izmjenama i dopunama Zakona („Narodne novine“, broj 22/12) povećan je osnovni osobni odbitak, te osobni odbitak umirovljenika i izmijenjeni su porezni razredi.

Nadalje, Zakonom je propisana obveza podnošenja podataka o isplaćenom dohotku i uplaćenom porezu na dohodak, a oblik, sadržaj, rokove i način dostavljanja istih propisuje ministar financija provedbenim propisima.

Zakonom je propisano i da se samostalnom djelatnošću, odnosno obrtom i s obrtom izjednačenim djelatnostima smatra između ostalog otuđenje više od tri nekretnine ili više od tri imovinska prava iste vrste u razdoblju od pet godina.

Člankom 63. Zakona propisano je da Porezna uprava prikuplja podatke o oporezivim primicima fizičkih osoba te ih uspoređuje sa podacima o nabavljenoj imovini, obvezama i drugim izdacima i utvrđuje dohodak ako izvori za imovinu nisu dokazani.

b) Pitanja koja se trebaju urediti zakonom

U cilju efikasnijeg prikupljanja podataka o ostvarenom dohotku fizičkih osoba, o obračunanom i uplaćenom porezu na dohodak i prirezu poreza na dohodak, te o obvezi doprinosa, što su ih obveznici obračunavanja dužni obračunati i uplatiti i o tome izvijestiti Poreznu upravu, pokrenuta je inicijativa za izradu novog jedinstvenog obrasca kojim će se omogućiti prikupljanje objedinjenih podataka za potrebe više institucija na jednom mjestu.

Jedna od novina jest i to da će se na novom obrascu iskazivati i određeni primici koji ne podliježu oporezivanju, što do sada nije bio slučaj, a u svrhu prikupljanja podataka o ukupno ostvarenim primicima po pojedinom poreznom obvezniku u poreznom razdoblju.

Novi jedinstveni obrazac zamijenio bi slijedeće postojeće obrasce:

- Izvešće o primicima od nesamostalnog rada (plaći i mirovini), porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja u mjesecu – Obrazac ID,
- Izvešće o drugom dohotku, obračunanom i uplaćenom porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja – Obrazac IDD,
- Izvešće o isplaćenju naknadi plaće te o osnovicama i obračunanim i uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja – Obrazac IDD-1,
- Izvešće o plaći i mirovini – Obrazac IP,

- Izvješće o isplaćenom primitku, dohotku, uplaćenom doprinosu, porezu po odbitku i prirezu – Obrazac ID-1.

Isto tako predviđeno je da novi jedinstveni obrazac zamijeni i „Specifikaciju po osiguranicima o obračunanim doprinosima za obvezna mirovinska osiguranja“ - Obrazac R-Sm.

Ministar financija, uz suglasnost ministra rada i mirovinskog sustava, će Pravilnikom o porezu na dohodak propisati rokove podnošenja podataka na propisanom obrascu, način podnošenja, te oblik i sadržaj obrasca.

Uvođenje novog obrasca pospješit će i naplatu poreza i doprinosa, omogućit će bolji nadzor nad ispravnošću obračuna obveze doprinosa, poreza na dohodak i prireza i ažurniji uvid u isplaćene primitke i uplaćeni porez i doprinose.

Nadalje, radi podizanja razine zapošljivosti građana Republike Hrvatske i općenito veće stručnosti zaposlenih propisuje se da se porez na dohodak ne plaća na naknade koje se kao bespovratna sredstva isplaćuju iz fondova i programa Europske unije putem tijela akreditiranih u skladu s pravilima Europske unije u Republici Hrvatskoj za provedbu aktivnosti mobilnosti u okviru programa i fondova Europske unije u svrhe obrazovanja i stručnog usavršavanja.

Zakon se usklađuje i sa novim programom mirovinske rente koja se uvodi u sustav mirovinskog osiguranja, te će ista imati isti porezni tretman kao i dokup mirovine.

Radi jednostavnijeg postupka utvrđivanja porezne obveze, dohodak od otuđenja više od tri nekretnine iste vrste ili više od tri imovinska prava iste vrste u razdoblju od pet godina ne smatra se više dohotkom od samostalne djelatnosti već dohotkom od imovine i imovinskih prava. Nadalje, oporezivi dohodak po toj osnovi se ne utvrđuje ako je otuđeno zemljište čija je pojedinačna površina do 250 m² i ako je ukupna površina svih otuđenih zemljišta čija je pojedinačna površina manja od 250 m², do 1.000 m², a sve s ciljem potpore programu okrupnjavanja poljoprivrednog zemljišta čime se između ostalog potiče i rast investicija, te kako bi nakon pristupa Republike Hrvatske Europskoj uniji hrvatska poljoprivredna gospodarstva bila konkurentna poljoprivrednim gospodarstvima u Europskoj uniji i kako bi se dao dodatni poticaj oporavku građevinskog sektora.

Ovim Zakonom nadopunjuje se članak 63. na način da se propisuje da će se u postupku ispitivanja izvora imovine ispitivati izvor cjelokupne imovine fizičke osobe stečene od 1. siječnja 2005., dakle od dana stupanja na snagu važećeg Zakona o porezu na dohodak, te ako je već doneseno rješenje o utvrđenom godišnjem dohotku i porezu na dohodak za to porezno razdoblje tada će se pokrenuti obnova postupka bez vremenskog ograničenja i donijeti novo rješenje sa novoutvrđenim obvezama. Isto se propisuje kako bi se kod dugotrajnijih i složenijih postupaka ispitivanja izvora imovine spriječilo da fizičke osobe koje nisu sukladno pozitivnim poreznim propisima pravodobno prijavile sve oporezive izvore imovine, zbog zastare izbjegnju plaćanje poreza.

c) Posljedice koje će donošenjem zakona proisteci

Izmjene Zakona neće imati utjecaja na porezne prihode, ali će neizravno utjecati na povećanje naplate poreza. Također, s primjenom novog modela mirovinske rente može se očekivati porast poreznih prihoda u razdoblju prvih isplata tih mirovinskih renta, međutim konačni fiskalni rezultat ovisi o broju poslodavaca koji će sklopiti takve ugovore za svoje radnike prilikom umirovljenja te drugim čimbenicima (iznos osobnog odbitka, visina isplaćene mirovinske rente i sl.).

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona ne treba osigurati posebna sredstva u državnom proračunu, budući da izgradnja i održavanje novog sustava jedinstvenog prikupljanja podataka predstavlja razvoj informatičkog sustava Porezne uprave čiji je trošak predviđen Okvirnim sporazumom za nabavu

usluge korištenja, održavanja i razvoja novih funkcionalnosti, te prilagodbe zahtjevima Europske unije Informacijskog sustava Porezne uprave sklopljenog između Ministarstva financija - Porezne uprave i APIS-IT d.o.o. Sredstvima predviđenim Okvirnim sporazumom u cijelosti će se pokriti budući troškovi održavanja i razvoja iz razloga što je već ukalkuliran trošak porasta korištenja sustava zbog uključivanja novih projekata. Kako će se za razmjenu podataka s ostalim institucijama, u realnom vremenu, koristiti infrastruktura koja je uspostavljena za OIB sustav neće biti novog troška niti po ovoj osnovi.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine“, br. 6/02, 41/02 i 86/08, 81/12 i 113/12), predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku, radi ublažavanja poremećaja u gospodarstvu zbog uvođenja novog jedinstvenog obrasca i potrebe za tehničkom pripremom za provedbu istog, te ubrzanja gospodarskog oporavka.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK

Članak 1.

U Zakonu o porezu na dohodak („Narodne novine“, br. 177/04, 73/08, 80/10, 114/11 i 22/12) u članku 9. stavku 1. točki 4. riječi: „Zakonu o mirovinskom osiguranju“ zamjenjuju se riječima: „posebnim propisima“, riječ: „kojeg“ zamjenjuje se riječju: „koju“, a iza riječi: „mirovinski staž“ dodaju se riječi: „te uplate sredstava u okviru programa mirovinske rente prema posebnim propisima“.

U točki 6. iza riječi: „olimpijskim igrama“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „paraolimpijskim igrama i olimpijskim igrama gluhih“.

Članak 2.

U članku 10. iza točke 19. briše se točka, stavlja se zarez i dodaje točka 20. koja glasi:

„20. primitke koji se kao bespovratna sredstva isplaćuju iz fondova i programa Europske unije putem tijela akreditiranih u skladu s pravilima Europske unije u Republici Hrvatskoj za provedbu aktivnosti mobilnosti u okviru programa i fondova Europske unije, a u svrhe obrazovanja i stručnog usavršavanja, u skladu s financijskom uredbom Europske komisije, do propisanih iznosa.“

Članak 3.

U članku 14. stavku 2. iza točke 2. dodaje se nova točka 3. koja glasi:

„3. mirovinske rente koje isplaćuju osiguravatelji na temelju prijašnjih uplata poslodavca, ako su te uplate bile oslobođene oporezivanja,“.

Dosadašnje točke 3. i 4. postaju točke 4. i 5.

Članak 4.

U članku 18. stavku 1. točka 3. briše se.

Članak 5.

U članku 19. stavci 2. i 3. brišu se.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 2.

Članak 6.

U članku 27. iza stavka 6. dodaje se novi stavak 7. koji glasi:

„(7) Iznimno od stavka 6. ovoga članka dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava oporezuje se ako je otuđeno (prodaja, zamjena i drugi prijenos) više od tri nekretnine iste vrste ili više od tri imovinska prava iste vrste u razdoblju od pet godina, osim ako se nekretnine izvlaščuju na temelju posebnog zakona te ako se otuđuju zemljišta čija je pojedinačna površina do 250 m², a ukupno do 1000 m². Ako se otuđuje zgrada s više stanova ili poslovnih prostora ili građevinsko zemljište ili više zemljišnih čestica, jednom nekretninom smatra se svaki stan, poslovni prostor, gradilište ili zemljišna čestica. Dohodak čini razlika između ukupnog iznosa

primitka utvrđenog prema tržišnoj vrijednosti nekretnina ili imovinskih prava koji se otuđuju u razdoblju od pet godina i njihove nabavne vrijednosti uvećane za rast proizvođačkih cijena industrijskih proizvoda te za troškove ulaganja za koje porezni obveznik posjeduje vjerodostojne isprave.“.

U dosadašnjem stavku 7. koji postaje stavak 8. iza riječi: „stavka 5.“ dodaju se riječi: „i 7.“.

U dosadašnjem stavku 8. koji postaje stavak 9. riječi: „5., 6. i 7.“ zamjenjuju se riječima: „5., 6. i 8.“.

Iza stavka 9. dodaje se novi stavak 10. koji glasi:

„(10) Ako su nekretnine i imovinska prava iz stavka 7. ovoga članka stečena darovanjem i otuđena u roku od pet godina od dana njihove nabave od strane darovatelja, darovatelju se utvrđuje dohodak od imovine i imovinskih prava na način iz stavka 7. ovoga članka.“.

Dosadašnji stavci 9. i 10. postaju stavci 11. i 12.

Članak 7.

U članku 36. stavku 1. iza riječi: „poslodavca“ dodaju se riječi: „te kod ostvarene mirovinske rente na temelju prijašnjih uplata sredstava na teret poslodavca“, a iza riječi: „ukupne mirovine“ dodaju se riječi: „i mirovinske rente“.

Članak 8.

U članku 46. stavku 4. riječi: „do 31. siječnja tekuće godine za proteklu godinu, na propisanim obrascima“ zamjenjuju se riječima: „u propisanom roku na propisanom obrascu“.

Članak 9.

U članku 48. stavku 4. riječi: „propisana izvješća“ zamjenjuju se riječima: „propisano izvješće“.

Članak 10.

U članku 50. iza stavka 3. dodaju se stavci 4., 5. i 6. koji glase:

„(4) Predujem poreza na dohodak od otuđenja više od tri nekretnine iste vrste ili više od tri imovinska prava iste vrste u razdoblju od pet godina plaćaju porezni obveznici prema rješenju Porezne uprave jednokratno u roku od 15 dana od dana primitka rješenja Porezne uprave o utvrđenom porezu na dohodak, na ukupno ostvareni primitak od otuđenja nekretnina iste vrste ili imovinskih prava iste vrste u tom razdoblju, a koje se donosi nakon otuđenja četvrte nekretnine iste vrste ili četvrtog imovinskog prava iste vrste. Za svako daljnje otuđenje nekretnine iste vrste ili imovinskog prava iste vrste u razdoblju od pet godina u kojem je već utvrđen dohodak od otuđenja nekretnina iste vrste ili imovinskih prava iste vrste, donosi se novo rješenje za tu nekretninu ili imovinsko pravo koje se otuđuje. Predujem se utvrđuje od porezne osnovice iz članka 27. stavka 7. ovoga Zakona primjenom stope od 25%.

(5) Ranije plaćeni porez na dohodak iz stavka 3. ovoga članka po osnovi otuđenja nekretnine ili imovinskog prava iste vrste uračunava se u poreznu obvezu utvrđenu po osnovi stavka 4. ovoga članka.

(6) Isplataljevi primitaka i sam porezni obveznik obvezni su za primitke od kojih se utvrđuje dohodak od imovinskih prava i za uplaćeni porez na dohodak dostavljati Poreznoj upravi propisano izvješće.“.

Članak 11.

U članku 51. iza stavka 6. dodaje se stavak 7. koji glasi:

„(7) Isplatitelji primitaka i sam porezni obveznik obvezni su za primitke od kojih se utvrđuje dohodak od kapitala i za uplaćeni porez na dohodak dostavljati Poreznoj upravi propisano izvješće.“

Članak 12.

U članku 60. iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Osobe i organizacije iz stavka 1. i 2. ovoga članka dužne su Poreznoj upravi u propisanom roku na propisanom obrascu dostavljati i podatke o isplaćenim propisanim primicima na koje se ne plaća porez na dohodak i o drugim propisanim primicima koji se u smislu ovoga Zakona ne smatraju dohotkom.“

Članak 13.

U članku 61. iza riječi: „obveznicima poreza na dohodak“ dodaju se riječi: „te isplate primitaka koji se ne smatraju dohotkom, odnosno na koje se ne plaća porez na dohodak fizičkim osobama“, a iza riječi: „iznimno i“ dodaju se riječi: „na ostale račune sukladno posebnim propisima te“.

Članak 14.

U članku 63. iza stavka 5. dodaju se stavci 6. i 7. koji glase:

„(6) U postupku ispitivanja izvora imovine ispitivat će se izvor cjelokupne imovine fizičke osobe stečene od 1. siječnja 2005.“

(7) Ako je doneseno rješenje o utvrđenom godišnjem dohotku i porezu na dohodak za porezno razdoblje za koje se utvrđuje dohodak iz stavka 3. ovoga članka, protiv kojeg se ne može izjaviti žalba, Porezna uprava će po službenoj dužnosti bez vremenskog ograničenja pokrenuti obnovu postupka u roku od 30 dana od dana kada utvrdi dohodak iz stavka 3. ovoga članka.“

Članak 15.

U članku 64. iza točke 7. dodaje se nova točka 8. koja glasi:

„8. neoporezive iznose primitaka koji se kao bespovratna sredstva isplaćuju iz fondova i programa Europske unije putem tijela akreditiranih u skladu s pravilima Europske unije u Republici Hrvatskoj za provedbu aktivnosti mobilnosti u okviru programa i fondova Europske unije, a u svrhe obrazovanja i stručnog usavršavanja, u skladu s financijskom uredbom Europske komisije, te način i uvjete pod kojima se mogu isplatiti (članak 10. točka 20.)“.

Dosadašnje točke 8. do 15. postaju točke 9. do 16.

Dosadašnje točke 16. i 17. koje postaju točke 17. i 18. mijenjaju se i glase:

„16. oblik i sadržaj porezne kartice (članak 46. stavak 1.),

17. uz suglasnost ministra rada i mirovinskog sustava, oblik, sadržaj, rokove te način dostavljanja podataka o isplaćenim primicima i uplaćenom predjumu poreza za potrebe Porezne uprave i Središnjeg registra osiguranika (članak 31. stavak 4., članak 46. stavak 4. i 5., članak 48. stavak 4., članak 50. stavak 6., članak 51. stavak 7., članak 60. stavak 5.)“.

Dosadašnja točka 18. postaje točka 19.

U dosadašnjoj točki 19. koja postaje točka 20. iza riječi: „izvršiti“ dodaju se riječi: „na ostale račune sukladno posebnim propisima te“.

Članak 16.

Ispred članka 66. naslov: „X. Kaznene odredbe“ zamjenjuje se naslovom: „X. Prekršajne odredbe“.

Članak 17.

U članku 67. stavku 1. točka 2. mijenja se i glasi:

„2. pravne i fizičke osobe koje Poreznoj upravi ne dostave ili ne dostave u roku podatke o isplaćenim primicima i uplaćenom porezu na dohodak i prirezu (članak 31. stavak 4., članak 46. stavak 4. i 5., članak 48. stavak 4., članak 50. stavak 6., članak 51. stavak 7., članak 60. stavak 5., u svezi sa člankom 64. točkom 17.)“.

Točka 3. briše se.

U dosadašnjoj točki 4. koja postaje točka 3. riječi: „žiro-računa kod ovlaštene organizacije za platni promet“ zamjenjuju se riječima: „žiroračuna, odnosno iznimno kod ostalih računa sukladno posebnim propisima, kod banke“.

Članak 18.

Ovlašćuje se ministar financija uskladiti provedbene propise iz članka 64. Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, br. 177/04, 73/08, 80/10, 114/11 i 22/12) s odredbama ovoga Zakona u roku od trideset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 19.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. siječnja 2013.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim se člankom propisuje da se dohotkom, između ostalog, ne smatraju uplate sredstava u okviru programa mirovinske rente prema posebnim propisima koje poslodavci uplaćuju za svoje radnike u vrijeme njihovog umirovljenja, te novčane nagrade za osvojenu medalju na paraolimpijskim igrama i olimpijskim igrama gluhih.

Uz članak 2.

Ovim se člankom propisuje da se porez na dohodak ne plaća na primitke koji se kao bespovratna sredstva isplaćuju iz fondova i programa Europske unije putem tijela akreditiranih u skladu s pravilima Europske unije u Republici Hrvatskoj za provedbu aktivnosti mobilnosti u okviru programa i fondova Europske unije, a u svrhe obrazovanja i stručnog usavršavanja, u skladu s financijskom uredbom Europske komisije, do propisanih iznosa.

Uz članak 3.

Ovim se člankom propisuje da se primicima po osnovi nesamostalnog rada smatraju i mirovinske rente koje isplaćuju osiguravatelji na temelju prijašnjih uplata poslodavca, ako su te uplate bile oslobođene oporezivanja.

Uz članak 4.

Ovim se člankom briše odredba da se samostalnom djelatnošću, odnosno djelatnošću obrta i s obrtom izjednačenim djelatnostima smatra i otuđenje više od tri nekretnine ili više od tri imovinska prava iste vrste u razdoblju od pet godina.

Uz članak 5.

Ovim se člankom brišu odredbe kojima je bilo propisano utvrđivanje dohotka od samostalnih djelatnosti po osnovi otuđenja više od tri nekretnine ili više od tri imovinska prava iste vrste u razdoblju od pet godina.

Uz članak 6.

Ovim se člankom propisuje da se dohodak od imovine i imovinskih prava utvrđuje po osnovi otuđenja više od tri nekretnine iste vrste ili više od tri imovinska prava iste vrste u razdoblju od pet godina, osim ako se nekretnine izvlašćuju na temelju posebnog zakona te ako se otuđuju zemljišta čija je pojedinačna površina do 250 m², a ukupna površina svih otuđenih zemljišta pojedinačne površine do 250 m², ne prelazi 1000 m². Ako se otuđuje zgrada s više stanova ili poslovnih prostora ili građevinsko zemljište ili više zemljišnih čestica, jednom nekretninom smatra se svaki stan, poslovni prostor, gradilište ili zemljišna čestica. Dohodak čini razlika između ukupnog iznosa primitka utvrđenog prema tržišnoj vrijednosti nekretnina ili imovinskih prava koji se otuđuju u razdoblju od pet godina i nabavne vrijednosti uvećane za rast proizvođačkih cijena industrijskih proizvoda te za troškove ulaganja za koje porezni obveznik posjeduje vjerodostojne isprave.

Propisuje se i da ako su te nekretnine i imovinska prava stečena darovanjem i otuđena u roku od pet godina od dana njihove nabave od strane darovatelja, darovatelju se utvrđuje dohodak od imovine i imovinskih prava.

Uz članak 7.

Ovim se člankom propisuje da se rezidentima kod ostvarene mirovine na temelju prijašnjih uplata obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje i na temelju prijašnjih uplata premija osiguranja za dokup dijela mirovine na teret poslodavca te kod ostvarene mirovinske rente na temelju prijašnjih uplata sredstava na teret poslodavca, priznaje osobni odbitak u visini ukupne mirovine i mirovinske rente ostvarene u poreznom razdoblju, najmanje 2.200,00 kuna, a najviše do 3.400,00 kuna mjesečno.

Uz članak 8.

Ovim se člankom propisuje da podatke o isplaćenim primicima odnosno plaćama i mirovinama iz članka 14. Zakona i obustavljenom i uplaćenom porezu na dohodak od nesamostalnog rada radnika, umirovljenika i fizičkih osoba koji ostvaruju primitke iz članka 14. Zakona, poslodavac i isplatitelj primitka, odnosno plaće ili mirovine ili sam porezni obveznik dostavlja Poreznoj upravi u propisanom roku na propisanom obrascu, a što će ministar propisati Pravilnikom o porezu na dohodak.

Uz članak 9.

Ovim se člankom propisuje da su isplatitelji primitaka i sam porezni obveznik obvezni za primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak i uplaćeni porez na dohodak dostavljati Poreznoj upravi propisano izvješće.

Uz članak 10.

Ovim se člankom propisuje način plaćanja predujma poreza na dohodak od otuđenja više od tri nekretnine iste vrste ili više od tri imovinska prava iste vrste u razdoblju od pet godina, te obveza podnošenja propisanog izvješća za primitke od kojih se utvrđuje dohodak od imovinskih prava.

Uz članak 11.

Ovim se člankom dodaje stavak 7. kojim se propisuje da su isplatitelji primitaka i sam porezni obveznik obvezni za primitke od kojih se utvrđuje dohodak od kapitala i za uplaćeni porez na dohodak dostavljati Poreznoj upravi propisano izvješće.

Uz članak 12.

Ovim se člankom dodaje stavak 5. kojim se propisuje da su osobe i organizacije iz stavka 1. i 2. toga članka dužne Poreznoj upravi u propisanom roku na propisanom obrascu dostavljati i podatke o isplaćenim propisanim neoporezivim primicima.

Uz članak 13.

Ovim se člankom propisuje da tijela državne uprave i sudbene vlasti i druga državna tijela, tijela i službe jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, zavodi, neprofitne organizacije, poduzetnici – pravne i fizičke osobe, obavljaju isplate oporezivih i neoporezivih primitaka fizičkim osobama na žiroračun kod banke, a iznimno i na ostale račune sukladno posebnim propisima te u gotovom novcu.

Uz članak 14.

Ovim se člankom propisuje da će se u postupku ispitivanja izvora imovine ispitivati izvor cjelokupne imovine fizičke osobe stečene od 1. siječnja 2005. Ako je doneseno rješenje o utvrđenom godišnjem dohotku i porezu na dohodak za porezno razdoblje za koje se utvrđuje dohodak iz stavka 3. toga članka, protiv kojeg se ne može izjaviti žalba, Porezna uprava će po službenoj dužnosti bez vremenskog ograničenja pokrenuti obnovu postupka u roku od 30 dana od dana kada utvrdi dohodak iz stavka 3. toga članka kao razliku između vrijednosti imovine i dokazane visine sredstava za njezino stjecanje.

Uz članak 15.

Ovim se člankom, osim nomotehničkog usklađenja, propisuju i slijedeće odredbe:

- ovlašćuje se ministar financija da provedbenim propisom propiše neoporezive iznose primitaka koji se kao bespovratna sredstva isplaćuju iz fondova i programa Europske unije putem tijela akreditiranih u skladu s pravilima Europske unije u Republici Hrvatskoj za provedbu aktivnosti mobilnosti u okviru programa i fondova Europske unije, a u svrhe obrazovanja i stručnog usavršavanja, u skladu s financijskom uredbom Europske komisije, te način i uvjete pod kojima se mogu isplatiti,
- ovlašćuje se ministar financija da provedbenim propisom, uz suglasnost ministra rada i mirovinskog sustava, propiše oblik, sadržaj, rokove te način dostavljanja podataka o isplaćenim primicima i uplaćenom predujmu poreza za potrebe Porezne uprave i Središnjeg registra osiguranika (članak 31. stavak 4., članak 46. stavak 4. i 5., članak 48. stavak 4., članak 50. stavak 6., članak 51. stavak 7., članak 60. stavak 5.),
- ovlašćuje se ministar financija da provedbenim propisom propiše isplate primitaka koje se fizičkim osobama mogu iznimno isplatiti na ostale račune sukladno posebnim propisima te u gotovom novcu.

Uz članak 16.

Radi usklađenja sa Prekršajnim zakonom mijenja se naslov o prekršajnim odredbama.

Uz članak 17.

Ovim se člankom mijenjaju i nadopunjuju prekršajne odredbe na način da se propisuje da će se novčanom kaznom od 2.000,00 do 50.000,00 kuna kazniti za prekršaj pravne i fizičke osobe koje Poreznoj upravi ne dostave ili ne dostave u roku podatke o isplaćenim primicima i uplaćenom porezu na dohodak i prirezu (članak 31. stavak 4., članak 46. stavak 4. i 5., članak 48. stavak 4., članak 50. stavak 6., članak 51. stavak 7., članak 60. stavak 5., u svezi sa člankom 64. točkom 16.), te pravne i fizičke osobe koje isplate građanima ne obavljaju preko žiroračuna, odnosno iznimno preko ostalih računa sukladno posebnim propisima, kod banke.

Uz članak 18.

Ovim se člankom ovlašćuje ministar financija uskladiti provedbene propise iz članka 64. Zakona o porezu na dohodak („Narodne novine“, br. 177/04, 73/08, 80/10, 114/11 i 22/12) s odredbama ovoga Zakona u roku od trideset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 19.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

TEKST ODREDBI ZAKONA O POREZU NA DOHODAK („Narodne novine“, br. : 177/04, 73/08, 80/10, 114/11 i 22/12) KOJI SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Članak 9.

(1) Dohotkom se ne smatraju:

1. primici od kamata na kunsku i deviznu štednju, na pologe (po viđenju i oročene) na žiroračunu, tekućem i deviznom računu koji su ostvareni od banaka, štedionica i štedno-kreditnih zadruga,
2. primici od kamata po vrijednosnim papirima izdanim u skladu s posebnim zakonom,
3. primici od otuđenja financijske imovine ako to nije djelatnost poreznog obveznika,
4. izravne uplate premije osiguranja za dokup dijela doživotne mirovine određene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju kojeg bi osiguranik ostvario da je navršio određenu starosnu dob i/ili određeni mirovinski staž, a koje uplaćuju poslodavci za svoje radnike u vrijeme njihovog umirovljenja,
5. obiteljske mirovine koje djeca ostvaruju nakon smrti roditelja prema Zakonu o mirovinskom osiguranju i Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji,
6. državne nagrade ustanovljene propisima koje donosi Hrvatski sabor i Vlada Republike Hrvatske, nagrade jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave propisane statutom tih jedinica i novčane nagrade za osvojenu medalju na olimpijskim igrama te svjetskim i europskim prvenstvima planirane za te namjene u državnom proračunu Republike Hrvatske i proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
7. primici koje fizičke osobe ostvaruju po osnovi darovanja pravnih i fizičkih osoba, a za zdravstvene potrebe (operativne zahvate, liječenja, nabavu lijekova i ortopedskih pomagala), rješavanje kojih nije plaćeno osnovnim, dopunskim, dodatnim i privatnim zdravstvenim osiguranjem niti na teret sredstava fizičke osobe, a pod uvjetom da je darovanje, odnosno plaćanje nastalih izdataka za tu namjenu obavljeno na žiroračun primatelja dara ili zdravstvene ustanove te na temelju vjerodostojnih isprava.

(2) Dohotkom se ne smatraju ni:

2.1. primici po posebnim propisima:

- 2.1.1. potpore zbog zbrinjavanja ratnih invalida i članova obitelji smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata,
- 2.1.2. socijalne potpore,
- 2.1.3. doplatak za djecu i novčani primici za opremu novorođenog djeteta. Dohotkom se ne smatraju primici po osnovi potpora za novorođenče, odnosno potpora za opremu novorođenog djeteta koje isplaćuju ili daju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, na temelju svojih općih akata i za koje su sredstva planirana u proračunima tih jedinica,
- 2.1.4. primici osoba s invaliditetom, osim plaća i mirovina,
- 2.1.5. potpore zbog uništenja i oštećenja imovine zbog elementarnih nepogoda,
- 2.2. potpore zbog uništenja i oštećenja imovine zbog ratnih događaja,
- 2.3. nasljedstva i darovi,
- 2.4. primici od otuđenja osobne imovine,
- 2.5. odštete koje nisu u svezi s gospodarstvenom djelatnošću,
- 2.6. primici ostvareni na nagradnim natjecanjima ili natjecanjima, raspisanim pod jednakim uvjetima uz mogućnost sudjelovanja svih osoba i igrama na sreću prema posebnom zakonu,
- 2.7. novčani dodaci uz mirovinu koje umirovljenicima isplaćuju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, na temelju svojih općih akata i za koje su sredstva planirana u proračunima tih jedinica,
- 2.8. potpore koje djeci u slučaju smrti roditelja isplaćuju ili daju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na temelju svojih općih akata te pravne i fizičke osobe.

(3) Dohotkom se ne smatraju ni primici po osnovi osiguranja stvari, odgovornosti, života i imovine. Primici po osnovi životnog osiguranja i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja smatraju se dohotkom ako su premije toga osiguranja bile porezno priznati izdatak.

(4) Ako su primici iz stavka 2. i 3. ovoga članka u svezi s ostvarivanjem dohotka iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona, smatraju se oporezivim dohotkom.

(5) Dohotkom se u smislu ovoga Zakona ne smatraju primici koji se ostvaruju u okviru djelatnosti koja se oporezuje prema Zakonu o porezu na dobit.

Članak 10.

Porez na dohodak ne plaća se na:

1. naknadu razlike plaće za vrijeme vojne službe u Oružanim snagama Republike Hrvatske,
2. naknadu plaće pripadnicima civilne zaštite i drugim osobama za djelatnost u okviru civilne zaštite i zaštite od elementarnih nepogoda,
3. naknadu plaće za vrijeme privremene nezaposlenosti i spriječenosti za rad isplaćenu na teret sredstava obveznih osiguranja,
4. nagrade učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja do propisanog iznosa,
5. nagrade učenicima i studentima osvojene na natjecanjima u okviru obrazovnog sustava i organiziranim školskim i sveučilišnim natjecanjima,
6. primitke učenika i studenata na redovnom školovanju za rad preko učeničkih i studentskih udruga, po posebnim propisima, a do propisanog iznosa,
7. naknade štete zbog posljedica nesreće na radu prema odluci suda ili nagodbi u tijeku sudskog postupka, ako je naknada određena u jednokratnom iznosu,
8. naknade i nagrade koje osuđene osobe primaju za rad u kazneno-popravnim ustanovama i domovima za preodgoj,
9. primitke radnika i fizičkih osoba iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona po osnovi naknada, potpora i nagrada koje im isplaćuje poslodavac i isplatiatelj primitka, odnosno plaće, do propisanih iznosa,
10. primitke po osnovi naknada, potpora i nagrada osoba koje obavljaju samostalne djelatnosti iz članka 18. ovoga Zakona i drugih djelatnosti koje se oporezuju na način propisan za samostalnu djelatnost, do propisanih iznosa,
11. primitke po osnovi službenih putovanja fizičkih osoba koje ne ostvaruju primitke po osnovi nesamostalnog rada iz članka 14. ovoga Zakona ili primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak iz članka 32. ovoga Zakona, u neprofitnim organizacijama uz naknadu, a do propisanog iznosa,
12. stipendije učenicima i studentima za redovno školovanje na srednjim, višim i visokim školama i fakultetima, ukupno do propisanog iznosa,
13. stipendije studenata za redovno školovanje na višim i visokim školama i fakultetima i poslijediplomanata te poslijedoktoranata za koje su sredstva planirana u državnom proračunu Republike Hrvatske i stipendije koje se isplaćuju, odnosno dodjeljuju iz proračuna Europske unije, uređene posebnim međunarodnim sporazumima i to studentima za redovno školovanje na visokim učilištima,
14. sportske stipendije koje se prema posebnim propisima isplaćuju sportašima za njihovo sportsko usavršavanje, do propisanog iznosa,
15. sindikalne socijalne pomoći koje se isplaćuju iz sredstava sindikalne članarine članovima sindikata,
16. nagrade za sportska ostvarenja i naknade sportašima amaterima prema posebnim propisima, do propisanih iznosa,
17. premije dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja koje poslodavac uplaćuje u korist svojeg radnika, uz njegov pristanak, tuzemnom dobrovoljnom mirovinskom fondu, koji je registriran u skladu s propisima koji uređuju dobrovoljno mirovinsko osiguranje, do visine 500,00 kuna za svaki mjesec poreznog razdoblja, odnosno ukupno do 6.000,00 kuna godišnje,
18. stipendije studentima izabranima na javnim natječajima kojima mogu pristupiti svi studenti pod jednakim uvjetima, za redovno školovanje na visokim učilištima koje isplaćuju, odnosno dodjeljuju zaklade, fundacije, ustanove i druge institucije registrirane u Republici Hrvatskoj za odgojno-obrazovne ili znanstveno-istraživačke svrhe, koje djeluju u skladu s posebnim propisima, osnovane s namjenom stipendiranja,
19. primitke od dividendi i udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu do ukupno 12.000,00 kuna godišnje.

Članak 14.

(1) Primicima po osnovi nesamostalnog rada (plaćom) smatraju se:

1. svi primici koje poslodavac u novcu ili u naravi isplaćuje ili daje radniku po osnovi radnog odnosa, prema propisima koji uređuju radni odnos, a to su:
 - 1.1. plaća koju poslodavac isplaćuje radnicima u svezi sa sadašnjim radom, prijašnjim radom po osnovi prijašnjeg radnog odnosa ili budućim radom po osnovi sadašnjeg radnog odnosa,
 - 1.2. primici po osnovi naknada, potpora, nagrada i drugog, koje poslodavac isplaćuje ili daje radnicima iznad propisanih iznosa,

- 1.3. plaća koju radniku umjesto poslodavca isplati druga osoba,
- 1.4. premije osiguranja koje poslodavci plaćaju za svoje radnike po osnovi životnog osiguranja, dopunskog, dodatnog i privatnoga zdravstvenog osiguranja, dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja iznad propisanog iznosa i osiguranja njihove imovine,
- 1.5 svi drugi primici koje poslodavac isplaćuje ili daje radniku za obavljeni rad po osnovi ugovora o radu ili drugog akta kojim se uređuje radni odnos,

2. poduzetnička plaća koja ulazi u rashod pri utvrđivanju poreza na dobit,

3. primici (plaća) fizičkih osoba izaslanih na rad u Republiku Hrvatsku po nalogu inozemnog poslodavca u tuzemna društva za rad u tim društvima,

4. primici (plaća) članova predstavničkih i izvršnih tijela državne vlasti i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji im se isplaćuju za rad u tim tijelima i jedinicama,

5. naknade plaće osobama koje pružaju njegu i pomoć hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata I. skupine, prema posebnom propisu.

(2) Primicima po osnovi nesamostalnog rada smatraju se i:

1. mirovine ostvarene na temelju prijašnjih uplata doprinosa za obvezno mirovinsko osiguranje,

2. mirovine koje isplaćuju osiguravatelji na temelju prijašnjih uplata poslodavca za dokup dijela mirovine, ako su te uplate bile oslobođene oporezivanja,

3. mirovine koje se isplaćuju poduzetnicima koji su obavljali samostalnu djelatnost, poduzetnicima koji su plaćali porez na dobit i drugim osobama na temelju prijašnjih uplata doprinosa u propisano obvezno osiguranje, a koji su bili porezno dopustivi izdatak ili rashod,

4. mirovine rezidenata ostvarene u inozemstvu.

(3) Primicima u naravi smatraju se korištenje zgrada, prometnih sredstava, povoljnije kamate pri odobravanju kredita i druge pogodnosti koje poslodavci i isplataljevi primitka, odnosno plaće iz stavka 1. i 2. ovoga članka daju radnicima i fizičkim osobama koje ostvaruju primitke iz stavka 1. i 2. ovoga članka. Primitkom po osnovi povoljnijih kamata smatra se razlika između ugovorene niže i stope kamate od 3% godišnje, osim kamata po kreditima koji se daju ili subvencioniraju iz proračuna, ali ne radnicima uprave.

(4) Radnicima, u smislu stavka 1. točke 1. ovoga članka, smatraju se i službenici, namještenici i druge osobe koje su u radnom odnosu, prema propisima koji uređuju radni odnos.

Članak 18.

(1) Obrtom i s obrtom izjednačenim djelatnostima (obrtničkim djelatnostima), u smislu ovoga Zakona, smatraju se:

1. djelatnosti u smislu članka 1. Zakona o obrtu i sve druge posebno navedene gospodarstvene djelatnosti,

2. ustup uz naknadu ili konačna prodaja imovinskih prava u okviru obrtničke djelatnosti ili djelatnosti slobodnog zanimanja iz stavka 2. ovoga članka,

3. otuđenje (prodaja, zamjena i drugi prijenos) više od tri nekretnine ili više od tri imovinska prava iste vrste u razdoblju od pet godina, osim ako se nekretnine izvlaščuju na temelju posebnog zakona. Razdoblje od pet godina počinje teći od dana otuđenja prve nekretnine, pri čemu je mjerodavan nadnevak kupoprodajnog ili drugoga ugovora odnosno isprave o stjecanju vlasništva. Ako se otuđuje zgrada s više stanova ili poslovnih prostora ili građevinsko zemljište ili više zemljišnih čestica, jednom nekretninom smatra se svaki stan, poslovni prostor, gradilište ili zemljišna čestica.

(2) Djelatnostima slobodnih zanimanja smatraju se profesionalne djelatnosti fizičkih osoba koje su po toj osnovi obvezno osigurane prema propisima koji uređuju obvezna osiguranja, odnosno djelatnosti

fizičkih osoba kojima su to osnovne djelatnosti i koje su po toj osnovi upisane u registar poreznih obveznika poreza na dohodak. Djelatnostima slobodnih zanimanja osobito se smatraju:

1. samostalna djelatnost zdravstvenih djelatnika, veterinaru, odvjetnika, javnih bilježnika, revizora, inženjera, arhitekata, poreznih savjetnika, stečajnih upravitelja, tumača, prevoditelja, turističkih djelatnika i druge slične djelatnosti,
2. samostalna djelatnost znanstvenika, književnika, izumitelja i druge slične djelatnosti,
3. samostalna predavačka djelatnost, odgojna djelatnost i druge slične djelatnosti,
4. samostalna djelatnost novinara, umjetnika i sportaša,

(3) Djelatnost poljoprivrede i šumarstva obuhvaća korištenje prirodnih bogatstava zemlje i prodaju, odnosno zamjenu od tih djelatnosti dobivenih proizvoda u neprerađenom stanju. Fizičke osobe su po osnovi djelatnosti poljoprivrede i šumarstva obveznici poreza na dohodak, ako su po toj osnovi obveznici poreza na dodanu vrijednost prema posebnom zakonu, ako po toj osnovi u poreznom razdoblju ostvare ukupni godišnji primitak veći od 35% iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav poreza na dodanu vrijednost prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost te ako ostvaruju poticaje na način i pod uvjetima propisanim posebnim zakonima.¹

Članak 19.

(1) Dohodak od samostalnih djelatnosti je razlika između poslovnih primitaka i poslovnih izdataka nastalih u poreznom razdoblju.

(2) Dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava iz članka 18. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona ne oporezuje se ako je otuđenje izvršeno između bračnih drugova, predaka i potomaka u izravnoj liniji i drugih članova uže obitelji iz članka 36. stavka 7. ovoga Zakona te između razvedenih bračnih drugova ako je otuđenje u izravnoj vezi s razvodom braka.

(3) Ako su nekretnine iz članka 18. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona i stavka 2. ovoga članka stečene darovanjem i otuđene u roku od pet godina od dana njihove nabave od strane darovatelja, darovatelju se utvrđuje dohodak od samostalne djelatnosti na način iz članka 19. – 24. ovoga Zakona.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka i članka 23. stavka 1. ovoga Zakona, porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost novinara, umjetnika i sportaša iz članka 18. stavka 2. točke 4. ovoga Zakona, mogu utvrđivati dohodak i plaćati predujam poreza na dohodak po osnovi tih djelatnosti u skladu s člankom 32. i člankom 48. ovoga Zakona.

Članak 27.

(1) Dohotkom od imovine i imovinskih prava smatra se razlika između primitaka po osnovi najamnine, zakupnine, iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova, primitaka od vremenski ograničenog ustupa autorskih prava, prava industrijskog vlasništva i drugih imovinskih prava, primitaka od otuđenja nekretnina i imovinskih prava i izdataka koji su poreznom obvezniku u poreznom razdoblju nastali u svezi s tim primicima.

(2) Kod dohotka od imovine na temelju najma ili zakupa pokretnina i nekretnina priznaju se izdaci u visini 30% od ostvarene najamnine ili zakupnine.

(3) Iznimno od stavka 1. i 2. ovoga članka, poreznom obvezniku koji ostvaruje dohodak od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova, a nije obveznik poreza na dodanu vrijednost prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost i dohodak ne utvrđuje prema članku 19. do 24. ovoga Zakona odnosno na temelju poslovnih knjiga, porez na dohodak od iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova, utvrđuje se u paušalnom iznosu prema članku 44. ovoga Zakona.

¹ Napomena: Prema izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, br. 22/12) odredbe stupaju na snagu 1. siječnja 2013.

(4) Kod ostvarivanja dohotka od imovinskih prava izdaci se utvrđuju u visini stvarno nastalih izdataka, za koje porezni obveznik posjeduje uredne i vjerodostojne isprave. Izdaci se tijekom poreznog razdoblja ne priznaju, već se uzimaju u obzir tek pri utvrđivanju godišnjeg poreza na dohodak od imovinskih prava.

(5) Dohotkom iz stavka 1. ovoga članka smatra se i dohodak koji porezni obveznik ostvari od otuđenja nekretnina i imovinskih prava. Otudjenjem se smatra prodaja, zamjena i drugi prijenos. Dohodak čini razlika između primitka utvrđenog prema tržišnoj vrijednosti nekretnine ili imovinskog prava koje se otuđuje i nabavne vrijednosti uvećane za rast proizvođačkih cijena industrijskih proizvoda. Troškovi otuđenja mogu se odbiti kao izdaci.

(6) Dohodak od otuđenja nekretnine iz stavka 5. ovoga članka ne oporezuje se ako je nekretnina služila za stanovanje poreznom obvezniku ili uzdržavanim članovima njegove uže obitelji iz članka 36. stavak 7. ovoga Zakona, a i u slučaju ako je nekretnina ili imovinsko pravo otuđeno nakon tri godine od dana nabave.

(7) Dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava iz stavka 5. ovoga članka ne oporezuje se ako je otuđenje izvršeno između bračnih drugova i srodnika u prvoj liniji i drugih članova uže obitelji iz članka 36. stavak 7. ovoga Zakona te između razvedenih bračnih drugova ako je otuđenje u neposrednoj svezi s razvodom braka te nasljeđivanjem nekretnina i imovinskih prava.

(8) Ako je nekretnina iz stavka 5., 6. i 7. ovoga članka stečena darovanjem i otuđena u roku od tri godine od dana njezine nabave od strane darovatelja, otuđitelju se utvrđuje dohodak od imovine i imovinskih prava na način iz stavka 5. ovoga članka. U slučaju stjecanja nekretnine darovanjem, danom nabave nekretnine smatra se dan nabave darovatelja, a nabavnu vrijednost čini tržišna vrijednost u trenutku nabave.

(9) Gubici od otuđenja nekretnina i imovinskih prava mogu se odbiti samo od dohotka od otuđenja nekretnina i imovinskih prava koji je ostvaren u istoj kalendarskoj godini.

(10) Dohodak od imovine i imovinskih prava oporezuje se samo ako se ne radi o dohotku koji se oporezuje kao dohodak od samostalne djelatnosti.

Članak 36.

(1) Rezidentima se ukupan iznos ostvarenog dohotka prema članku 5. ovoga Zakona, umanjuje za osnovni osobni odbitak u visini 2.200,00 kuna i to za svaki mjesec poreznog razdoblja za koji se utvrđuje porez. Rezidentima se kod ostvarene mirovine na temelju prijašnjih uplata obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje i na temelju prijašnjih uplata premija osiguranja za dokup dijela mirovine na teret poslodavca, priznaje osobni odbitak u visini ukupne mirovine ostvarene u poreznom razdoblju, najmanje 2.200,00 kuna, a najviše do 3.400,00 kuna mjesečno.

(2) Rezidenti mogu uvećati osobni odbitak iz stavka 1. ovoga članka u visini:

1. 0,5 osnovnoga osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji te bivšega bračnog druga za kojeg plaćaju alimentaciju,

2. za uzdržavanu djecu: 0,5 osnovnoga osobnog odbitka za prvo dijete, 0,7 za drugo, 1,0 za treće, 1,4 za četvrto, 1,9 za peto, a za svako daljnje dijete faktor osnovnoga osobnog odbitka progresivno se uvećava i to za 0,6, 0,7, 0,8, 0,9, 1,0... više u odnosu prema faktoru osnovnoga osobnog odbitka za prethodno dijete,

3. 0,3 osnovnoga osobnog odbitka za poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svako dijete, ako su osobe s invaliditetom.

4. 1,0 osnovnoga osobnog odbitka za poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svako dijete, ako su osobe kojima je rješenjem, na temelju posebnih propisa, utvrđena invalidnost po jednoj osnovi 100% i/ili koji radi invalidnosti imaju, na temelju posebnih propisa, pravo na tuđu pomoć i

njegu. U tom slučaju porezni obveznik za sebe osobno i za istu osobu koju uzdržava ne može koristiti osobni odbitak iz točke 3. ovoga stavka.

(3) Tijekom poreznog razdoblja, pri utvrđivanju predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada prema članku 45. ovoga Zakona, rezidentu se priznaju osobni odbici iz stavka 1. i 2. ovoga članka odnosno nerezidentu osnovni osobni odbitak iz stavka 1. ovoga članka, a na temelju porezne kartice iz članka 46. ovoga Zakona.

(4) Uzdržavanim članovima uže obitelji i uzdržavanom djecom smatraju se fizičke osobe čiji oporezivi primici, primici na koje se ne plaća porez i drugi primici koji se u smislu ovoga Zakona ne smatraju dohotkom, ne prelaze iznos peterostrukoga osnovnoga osobnog odbitka iz stavka 1. ovoga članka, na godišnjoj razini.

(5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, pri utvrđivanju prava na osobni odbitak za uzdržavane članove uže obitelji i djecu ne uzimaju se u obzir primici prema posebnim propisima po osnovi socijalnih potpora, doplatka za djecu, potpora za novorođenče, odnosno primitaka za opremu novorođenog djeteta i obiteljskih mirovina nakon smrti roditelja.

(6) Ako više osoba uzdržava člana ili članove uže obitelji i djecu, osobni odbitak za te osobe ravnomjerno se raspoređuje na sve koji te članove i djecu uzdržavaju, osim ako se ne sporazume drukčije.

(7) Djecom u smislu stavka 2. ovoga članka smatraju se djeca koju roditelji, skrbnici, usvojitelji, poočimi i pomajke uzdržavaju. Djecom se smatraju i djeca nakon završetka redovnog školovanja do prvog zapošljavanja ako su prijavljena Hrvatskom zavodu za zapošljavanje. Drugim uzdržavanim članovima uže obitelji u smislu stavka 2. ovoga članka smatraju se bračni drug poreznog obveznika, roditelji poreznog obveznika i roditelji njegovoga bračnog druga, preci i potomci u izravnoj liniji, maćeha odnosno očusi koje punoljetno pastorče uzdržava, bivši bračni drugovi za koje porezni obveznik plaća alimentaciju i punoljetne osobe kojima je porezni obveznik imenovan skrbnikom prema posebnom zakonu.

(8) Osobama s invaliditetom u smislu ovoga Zakona smatraju se fizičke osobe – porezni obveznik i/ili uzdržavani članovi njegove uže obitelji i uzdržavana djeca iz stavka 7. ovoga članka kojima je rješenjem donesenim prema propisima o mirovinskom osiguranju, zaštiti vojnih i civilnih invalida rata, socijalnoj skrbi, odgoju i obrazovanju te prema drugim posebnim propisima utvrđena invalidnost ili tjelesno oštećenje.

(9) U slučaju promjena tijekom mjeseca u kojem se koriste osobni odbici prema stavku 3. ovoga članka, osobni odbitak zaokružuje se u korist poreznog obveznika na pune mjesece.

(10) Rezidentima se osobni odbitak uvećava i za iznose plaćenje za obvezno zdravstveno osiguranje ako porezni obveznik nije drukčije osiguran, do visine propisanoga obveznog doprinosa za zdravstveno osiguranje.

(11) Nerezidenti mogu u poreznom razdoblju odbiti osobni odbitak u visini osnovnoga osobnog odbitka iz stavka 1. ovoga članka i plaćene doprinose za obvezno zdravstveno osiguranje u tuzemstvu do visine zakonom propisanih obveznih doprinosa.

(12) Porezni obveznici mogu uvećati osobni odbitak za darovanja dana u tuzemstvu u naravi i u novcu doznačenim na žiroračun, a u kulturne, odgojno-obrazovne, znanstvene, zdravstvene, humanitarne, sportske i vjerske svrhe, udrugama i drugim osobama koje te djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, do visine 2% primitaka za koje je u prethodnoj godini podnesena godišnja porezna prijava i utvrđen godišnji porez na dohodak. Iznimno, osobni odbitak se uvećava za darovanja dana iznad propisane visine, pod uvjetom da su dana prema odlukama nadležnih ministarstava o provedbi i financiranju posebnih programa i akcija, ali ne i za redovnu djelatnost primatelja darovanja.

(13) Osobni odbitak prema stavcima 10., 11. i 12. ovoga članka priznaje se nakon osobnog odbitka iz stavka 1. i 2. ovoga članka, a u godišnjem obračunu poreza na dohodak na temelju podnesene godišnje porezne prijave.

Članak 46.

(1) Osobni odbitak pri utvrđivanju predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada priznaje se i utvrđuje na temelju porezne kartice koju za radnika, umirovljenika i fizičke osobe koje ostvaruju primitke iz članka 14. ovoga Zakona imaju poslodavci i isplatitelji primitka, odnosno plaće i mirovina. Poreznu karticu besplatno izdaje Porezna uprava, a poslodavci i isplatitelji primitka, odnosno plaće i mirovina iz članka 14. ovoga Zakona dužni su je čuvati dok radnik, umirovljenik i fizička osoba koja ostvaruje primitak iz članka 14. ovoga Zakona kod njih radi, odnosno dok se isplaćuje mirovina ili primitak po osnovi nesamostalnog rada.

(2) Osobni odbitak iz članka 36. stavka 1. i 2. ovoga Zakona radnik, umirovljenik i fizička osoba koja ostvaruje primitak iz članka 14. ovoga Zakona može tijekom poreznog razdoblja koristiti ako je poslodavcu ili isplatitelju primitka odnosno plaće ili mirovine predao poreznu karticu.

(3) Radnik, umirovljenik i fizička osoba koja ostvaruje primitak iz članka 14. ovoga Zakona obvezni su svaku promjenu u svezi s uzdržavanim članovima uže obitelji i djece, promjenu prebivališta ili uobičajenog boravišta i drugo, koja utječe na osobni odbitak, odnosno neoporezivi dio dohotka, prijaviti ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu, odnosno uobičajenom boravištu i dostaviti joj vjerodostojne isprave u roku od trideset (30) dana od dana nastanka promjene.

(4) Podatke o isplaćenim primicima odnosno plaćama i mirovinama iz članka 14. ovoga Zakona i obustavljenom i uplaćenom porezu na dohodak od nesamostalnog rada radnika, umirovljenika i fizičkih osoba koji ostvaruju primitke iz članka 14. ovoga Zakona, poslodavac i isplatitelj primitka, odnosno plaće ili mirovine ili sam porezni obveznik dostavlja Poreznoj upravi do 31. siječnja tekuće godine za proteklu godinu, na propisanim obrascima.

(5) Poslodavci i isplatitelji primitka, odnosno plaće i mirovina iz članka 14. ovoga Zakona i sam porezni obveznik obvezni su o isplaćenom dohotku od nesamostalnog rada i uplaćenom porezu na dohodak sastavljati i Poreznoj upravi dostavljati i druge propisane evidencije.

Članak 48.

(1) Predujam poreza na dohodak od drugog dohotka prema članku 32. stavku 1. ovoga Zakona plaća se po odbitku, po stopi od 25% bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.

(2) Predujam poreza na dohodak od drugog dohotka iz stavka 1. ovoga članka, obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatitelji prilikom svake isplate i istodobno s isplatom. Na isti način isplatitelji obračunavaju i obustavljaju predujam poreza na dohodak koji ostvare nerezidenti obavljanjem djelatnosti iz članka 18. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Predujam poreza na dohodak od drugog dohotka iz stavka 1. ovoga članka obračunava i uplaćuje porezni obveznik u roku od osam dana, kao porez po odbitku, ako je dohodak ostvario izravno u inozemstvu bez posredovanja tuzemnog isplatitelja. Inozemni dohodak preračunava se u kunsku protuvrijednost primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na dan kad je dohodak ostvaren.

(4) Isplatitelji primitaka i sam porezni obveznik obvezni su za primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak i uplaćeni porez na dohodak dostavljati Poreznoj upravi propisana izvješća.

Članak 50.

(1) Kod dohotka od imovine ostvarenog od najamnine i zakupnine, osim dohotka ostvarenog iznajmljivanjem stanova soba i postelja putnicima i turistima i organiziranjem kampova iz članka 44. ovoga Zakona, predujmovi poreza plaćaju se prema rješenju Porezne uprave i to do posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec. Pri utvrđivanju predujma poreza ne uzima se u obzir osobni odbitak poreznog obveznika iz članka 36. ovoga Zakona. Predujam poreza na dohodak plaća porezni obveznik po postupku i na način iz članka 47. ovoga Zakona, a po stopi od 12 %.

(2) Predujem poreza na dohodak od imovinskih prava obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatelji primitka kao predujem poreza po odbitku istodobno s isplatom primitka i to od ukupne naknade primjenom stope od 25%, bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.

(3) Predujem poreza na dohodak od otuđenja nekretnina i imovinskih prava plaćaju porezni obveznici prema rješenju Porezne uprave jednokratno na pojedinačno ostvareni primitak i to u roku od 15 dana od dana primitka rješenja Porezne uprave o utvrđenom porezu na dohodak. Predujem se utvrđuje od porezne osnovice iz članka 27. stavka 5. ovoga Zakona primjenom stope od 25%.

Članak 51.

(1) Predujem poreza na dohodak od izuzimanja imovine i korištenja usluga iz članka 30. stavka 2. ovoga Zakona, obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju isplatelji istodobno s isplatom primitka, kao porez po odbitku, po stopi od 40%, bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.

(2) Predujem poreza na dohodak od kamata iz članka 30. stavka 3. ovoga Zakona, plaća se po odbitku, po stopi od 40%, bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.

(3) Predujem poreza na dohodak po osnovi primitaka po osnovi dodjele ili opsijske kupnje vlastitih dionica iz članka 30. stavka 4. ovoga Zakona plaća se po odbitku, po stopi od 25%, bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona.

(4) Predujem poreza na dohodak po osnovi primitaka od dividendi ili udjela u dobiti na temelju udjela u kapitalu iz članka 30. stavka 11. ovoga Zakona plaća se po odbitku, po stopi od 12%, bez priznavanja osobnog odbitka iz članka 36. ovoga Zakona i neoporezivog dijela primitka iz članka 10. točke 19. ovoga Zakona.

(5) Predujem dividendi i udjela dobiti na temelju udjela u kapitalu iz članka 30. stavka 11. ovoga Zakona oporezuje se pri isplati na način propisan stavkom 4. ovoga članka.

(6) Predujem poreza na dohodak od kapitala po osnovi izuzimanja iz članka 30. stavka 14. ovoga Zakona plaća se po odbitku na način propisan stavkom 1. ovoga članka i to do trenutka podnošenja prijave poreza na dobit.

Članak 60.

(1) Pravne i fizičke osobe te druge organizacije dužne su Poreznoj upravi na njezin zahtjev dostaviti podatke o isporučenoj robi i uslugama što su im obavili obveznici poreza na dohodak te druge propisane podatke o isplaćenim plaćama, mirovinama i drugim primicima po osnovi nesamostalnog rada i djelatnosti, za godinu za koju se utvrđuje porez na dohodak.

(2) Banke i druge financijske organizacije koje obavljaju poslove platnog prometa dužne su Poreznoj upravi na njezin zahtjev dostaviti podatke o prometu preko računa obveznika poreza na dohodak. Na zahtjev Porezne uprave dužne su te podatke za pojedine obveznike poreza na dohodak dostaviti i tijekom godine.

(3) Osobe i organizacije iz stavka 1. i 2. ovoga članka dužni su Poreznoj upravi omogućiti uvid u poslovne knjige i evidencije radi utvrđivanja podataka potrebnih za utvrđivanje poreza.

(4) Podaci iz stavka 1. i 2. ovoga članka mogu se dostaviti i elektroničkim putem odnosno na nosačima podataka.

Članak 61.

Tijela državne uprave i sudbene vlasti i druga državna tijela, tijela i službe jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, zavodi, neprofitne organizacije, poduzetnici – pravne i fizičke osobe,

obavljaju isplate primitaka koji se smatraju dohotkom obveznicima poreza na dohodak na žiroračun kod banke, a iznimno i u gotovom novcu na propisan način.

Članak 63.

(1) Radi pravilnog utvrđivanja obveze poreza na dohodak i drugih poreza, Porezna uprava je dužna tijekom godine prikupljati podatke o oporezivim primicima fizičkih osoba, pratiti promet dobara i obavljati sve druge potrebne radnje.

(2) Porezna uprava je dužna dohodak po osnovi nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, od kapitala, od osiguranja i drugog dohotka, a i druge neoporezive primitke i potraživanja, uspoređivati s podacima o nabavljenoj nepokretnoj, pokretnoj i drugoj imovini te drugim izdacima fizičkih osoba i njihovim obvezama tijekom poreznog razdoblja. Usporedbu obavlja na temelju podataka s kojima raspolaže, podataka koje priopći porezni obveznik i podataka iz drugih izvora.

(3) Ako Porezna uprava u tijeku postupka prikupljanja podataka i njihove usporedbe iz stavka 1. i 2. ovoga članka utvrdi da izvori za imovinu fizičkih osoba nisu dokazani, utvrdit će po toj osnovi dohodak, kao razliku između vrijednosti imovine i dokazane visine sredstava za njezino stjecanje.

(4) Dohodak utvrđen prema stavku 3. ovoga članka pripisuje se ostvarenom dohotku od nesamostalnog rada, samostalne djelatnosti, imovine i imovinskih prava, od kapitala, od osiguranja i drugom dohotku u poreznom razdoblju u kojemu je taj dohodak utvrđen i oporezuje prema propisima koji važe u tom poreznom razdoblju.

(5) Za svrhe iz stavka 1. i 2. ovoga članka Porezna uprava je obvezna ustrojiti evidencije o imovini poreznih obveznika na temelju podataka iz svojih evidencija, evidencija tijela državne uprave i evidencija jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 64.

Ministar financija se posebno ovlašćuje da provedbenim propisima propiše:

1. neoporezive iznose nagrada učenicima za vrijeme praktičnog rada i naukovanja te uvjete pod kojima se mogu isplatiti (članak 10. točka 4.),
2. neoporezive iznose učenika i studenata na redovnom školovanju za rad preko učeničkih i studentskih udruga prema posebnim propisima (članak 10. točka 6.),
3. neoporezive iznose naknada, potpora, nagrada i drugih primitaka po osnovi nesamostalnog rada koje poslodavci isplaćuju radnicima i drugim osobama iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona i neoporezive iznose naknada, potpora, nagrada i drugih primitaka poduzetnika te uvjete pod kojima se mogu isplatiti (članak 10. točka 9. i 10.),
4. neoporezive iznose po osnovi službenih putovanja fizičkih osoba koje ne ostvaruju primitke po osnovi nesamostalnog rada iz članka 14. ovoga Zakona ili primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak iz članka 32. ovoga Zakona, u neprofitnim organizacijama uz naknadu (članak 10. točka 11.),
5. neoporezive iznose stipendija učenicima i studentima za redovno školovanje na srednjim, višim i visokim školama i fakultetima (članak 10. točka 12.),
6. neoporezive iznose sportskih stipendija koje se prema posebnim propisima isplaćuju sportašima za njihovo sportsko usavršavanje (članak 10. točka 14.),
7. neoporezive iznose nagrada za sportska ostvarenja i naknada sportašima amaterima prema posebnim propisima (članak 10. točka 16.),
8. oblik i sadržaj poslovnih knjiga i računa te način vođenja poslovnih knjiga fizičkih osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost (članak 23., u svezi sa člankom 18.),
9. osnove i mjerila za utvrđivanje tržišnih cijena (članak 28.),
10. oblik i sadržaj izvješća o uplaćenim porezno priznatim premijama životnog osiguranja s obilježjem štednje, dopunskog i privatnog zdravstvenog osiguranja i dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja (članak 31. stavak 4.),
11. oblik i sadržaj prijave o utvrđenom dohotku od zajedničke djelatnosti (članak 34. stavak 7.),
12. mogućnosti i načine korištenja osobnog odbitka za poreznog obveznika i uzdržavane članove njegove uže obitelji (članak 36.),

13. način uračunavanja inozemnog poreza u tuzemni porez na dohodak (članak 37. stavak 4.),
14. oblik i sadržaj godišnje porezne prijave (članak 42. stavak 1.),
15. način utvrđivanja i plaćanja predujma poreza na dohodak (članci 45. do 52.),
16. oblik i sadržaj porezne kartice i oblik, sadržaj i rokove te način dostavljanja drugih evidencija o isplaćenom dohotku od nesamostalnog rada i uplaćenom predujmu poreza (članak 46. stavak 1., 4. i 5.),
17. način i rokove dostavljanja podataka o isplaćenom dohotku i uplaćenom porezu po odbitku (članak 31. stavak 4., članak 48. stavak 4., članak 50. stavak 2. i 3., članak 51.),
18. oblik i sadržaj prijave o početku obavljanja samostalne djelatnosti, iznajmljivanja i ostvarivanja inozemnog dohotka (članak 58. stavak 1. u svezi sa člankom 62.),
19. isplate koje se obveznicima poreza na dohodak mogu izvršiti u gotovom novcu (članak 61.).

X. KAZNE NE ODREDBE

Članak 66.

Novčanom kaznom od 2.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

1. porezni obveznik koji u propisanom roku ne uplati ili uplati manji porez po godišnjoj poreznoj prijavi (članak 37. stavak 6., u svezi sa člankom 37. stavkom 3.),
2. porezni obveznik koji ne uplati mjesečni, odnosno jednokratni predujam poreza po rješenju Porezne uprave u utvrđenoj visini i u propisanom roku (članak 47. stavak 5., članak 44. stavak 5. i članak 50. stavak 1. i 3.).

Članak 67.

(1) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj:

1. pravne i fizičke osobe koje za svoje radnike i fizičke osobe iz članka 14. ovoga Zakona ne izvrše godišnji obračun poreza na dohodak od nesamostalnog rada (članak 38.),
2. pravne i fizičke osobe koje Poreznoj upravi ne dostave ili ne dostave u roku podatke o isplaćenim plaćama, primicima i mirovinama i obustavljenom i uplaćenom porezu radnika, umirovljenika i fizičkih osoba iz članka 14. ovoga Zakona (članak 46. stavak 4.),
3. pravne i fizičke osobe koje Poreznoj upravi ne dostave ili ne dostave u roku propisane evidencije o isplaćenom dohotku od nesamostalnog rada i uplaćenom porezu na dohodak (članak 46. stavak 5. u svezi sa člankom 64. točka 16.),
4. pravne i fizičke osobe koje isplate građanima ne obavljaju preko žiro-računa kod ovlaštene organizacije za platni promet (članak 61.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka odgovorna osoba u pravnoj osobi kaznit će se novčanom kaznom od 2.000,00 do 20.000,00 kuna.